

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 15.

Niende Session.

6te Møde.

Torsdagen den 8de October.

(Fortsat.)

Tscherning (fortsat): Men at kunne combinere Conjunctionerne med Virksomheden, at kunne skaffe sig Credit, at vide, om man kan give 6 a 8 pCt. for de Penge, man skal bruge, at kunne skaffe sig Folk, at kunne bringe dem til at arbejde i Harmoni med sig selv, som den, der staaer i Spidsen for Forretningen, det er Altsammen Egenstaber, som følge med Livet og Geniet, det er Naturgaver for den Ene, det er tilvant Virksomhed for den Anden; men ingen Prøve i Verden, som skal afholdes af Commissarier ic., er istand til at afgjøre, om en Mand er stikket til at sætte sig i Spidsen for en selvstændig Virksomhed. Naar man nu spørger: ja, men er der ikke Fare for, at den, der har Pengemidler, vil fortrænge Haandværkeren fra den ham anviste Virksomhed, og at det vil blive lettere for Capitalisten at indtage disse selvstændige Stillingen og vise de Andre tilside, saa vil jeg svare med et Spørgsmaal: har Noget af de Mand, som jævnlig have staaet i Forbindelse med Haandværkerne, levet en Uge af sit Liv, uden at en Haandværker er kommet til ham og har spurgt ham: hvor skal jeg skaffe mig Penge til at virke med? Mig er det ofte hændet, at Mesterne ere komne til mig og have spurgt mig: kan De ikke skaffe mig og min Kone en Fortjeneste af 1 Daler om Dagen? Det er hændet mig endnu hyppigere, at de ere komne til mig og have sagt: er De ikke istand til at skaffe mig Penge, enten ved Benskab eller ved

Laan, for at udvide min Virksomhed? Deri synes mig at ligge det meest slaaende Beviis for, at det netop er Capitalen, der savnes, for at Haandværket kan komme til at udvikle sig, og jeg vil spørge enhver Mand: er ikke den hazarderede Etablering, hvor Manden skal stifte Laan, hvor han skylder for Materialerne, hvor han skylder for de Penge, han maa staae i Forskud for til sine Arbejdere, er den ikke langt udlere og mindre selvstændig end den Stilling, hvor en Mand lægger Capitalen til, sætter sin egen Pengemagt ivove, slutter sig — thi det er han nødt til — til en brugbar Mand og bruger denne som Mester og Leder i alle særlige Tilfælde? Lad der komme en saadan Capitalist frem, lad ham være duellig i mange Forretninger, lad ham sige til dem, der komme til ham og forlange det og det gjort: hvad det koster, kan jeg ikke saa nøie sige, men der skal blive gjort et Overflag, og kan han nu ikke selv gjøre det, ja, saa maa han kjøbe det, og er der ikke meget af den Slags paa Markedet, ja, saa bliver det dyrt for ham som for alle Andre, ligesom det paa den anden Side bliver ham som Enhver billigere, naar der paa Markedet er Overflodighed deraf. Det er den høieste Priis, vi sætte paa sand Haandværksdygtighed, naar vi ikke tvinge den til at træde frem uden Capital, og selvstændig stille sig i Spidsen, men det er, naar vi give Haandværkerne Anledning til at lade deres Dygtighed dyrt betale af dem, som paa den Maade tør sætte sig i Spidsen. Aldrig skulde jeg have aabnet min Læbe for at afløse Fæstevæsenet og bringe Selveiendom frem, naar jeg havde Tro paa, at Capitalen var istand til at skyde den virkelig dygtige, brugbare Mand afveien; men det skeer ikke. Vi